KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

19. apr. 1974

FAKTA

Dato:
19. apr. 1974

Sidetal:
13.4-29.4 1974 s. 11-14

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

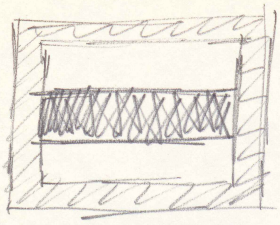

11-4-74.

1. A

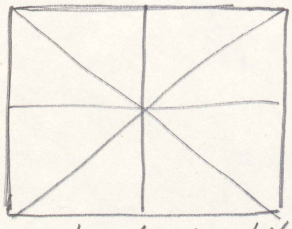

Der er to måder at operere med den firkantede flade på:
1. Betragte fladen som en form. Denne firkantede form har forskellige delings-muligheder som bevare dens integritet som firkantet form. Lodret-vandret midterdeling og de to tvarqående diagonaler samt deraf følgendende mellemdelinger af disse hoved delinger. Alle ~~fo~~ delinger fere jør med fladens form som det absolutte udgangs-punkt. Firkanten fyldes derved helt ud, d.v.s alle delinger-former udgår fra flade formatet og fører tilbage til det, alle former har mere eller mindre direkte be-røring ~~de~~ med fladens lodrette-vand-rette grænser - derved får den firkantede bemalede flade karakter af objekt.

2. A.

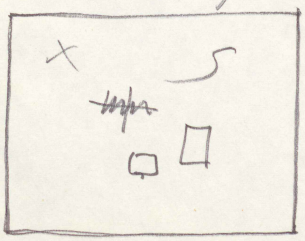

2. Den samme firkantede flade kan bemales uden der tages hensyn til dens form - udover det tvingende praktiske hensyn at be-malingen må ske indenfor bemalinge fladen. I dette

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

Tilfælde betragtes fladen som et neutralt
og diffust areal – et område man be-
-maler uden tanke på dets form, men
alene betragtende som et rum hvori
tegn af forskellig art placeres (tilfældigt).
Skal denne operation gennemføres
konsekvent nytter det ikke man ved
placeringen af tegnene på nogen måde
handler udfra en indering af fladens
figurlige format, men handler som om
denne ikke eksisterede som bearbejdede
man ~~en u~~ et uendeligt areal.
Når man har afslutted sin bearbejdelse
af denne flade (grund – idet den her
mere har funktion af en bemalings-
-grund (tilfældig) end flade-karakter
af at være et uendeligt rum) er
det helt uundgåeligt at tegnene,
mod ens vilje, får en relation
til fladens form. Hvor denne
relation i eks. 1. var bevidst, ja selve
udgangspunktet, er den i 2. helt til-
-fældig ~~idet~~ og man vil have opfattel-
-sen af at man betragter et ~~areal~~
udsnit af et meget større (uendeligt)
areal. Men – det er, for at dette
kan opnås, nødsen – en betingelse at
de tegn der placeres på fladen ikke
har geometrisk herkomst i hvilket til-
-fælde deres relation til fladefirkanten

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

da bliver meget tydelig og en præcisering
af den påkrævet, kun løse eller meget
sammensatte tegn undgår dette krav.

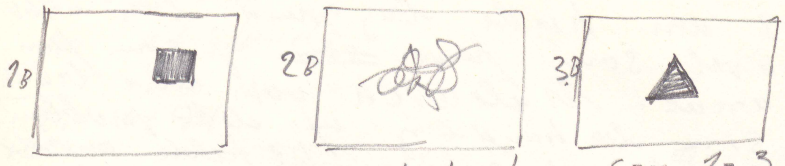

Geometriske former som 1-3 B
fære øjet direkte i forbindelse
med billedkanterne.
Hvorimod krads - løse former -
2-4-B fører øjet hid og did - frem og
tilbage - op og ned - ind og ud.
I fladeeksemplerne 1A bliver fladen
(billedet) en form der er bemalet - et
objekt - i 2.A er fladen stadig en
form (det kan fænomenologisk ikke nogtes)
og et objekt, men bemalingen tager
her ikke hensyn til disse egenskaber
ved fladen udover det rent praktiske,
og betragter den som et rumligt
areal - en tilfældig bemalings-
-grund. Dette med fladen som
det neutrale uendelige rum var en
problematik for såvel P. Mondrian
som K. Malevich, men da P. Mon-
-drian arbejdede med fladens led-
-ret-vandret deling via sorte linier

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE
NY CARLSBERGFONDET

som han ganske vist (i bevidsthed om problemet) ~~ta~~ lod slutte ~~for~~ billed-kanten kunne han ikke undgå at den hvide baggrund blev aktiv såvel som farve ~~som~~ og som form-areal. Malewich var mere bevidst i sin behandling af dette problem i det han i mange tilfælde anvendte former der i en skrå vinkelstilling af veg fra billedkanterne og yderligere placerede disse former inde i billedet et godt stykke fra billedets kant. Men begge der her nævnte kunstnere kunne ikke løse problemet til fredsstillende fordi deres ~~formsprog~~ former havde direkte geometrisk oprindelse. Vantongerlo forsøgte i nogle billeder med ganske tynde buede linier på hvid baggrund og var formodentlig (jeg har ikke set billederne i virkeligheden) her nærmere en løsning end hans kollegaer.

20-4-74.

Det vil sikkert vore klogt over en længere periode at gemme ALT hvad jeg lave.